

PWYLLGOR ARCHWILIO PERFFORMIAD

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio Perfformiad a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Ty Russell, Y Rhyl, Dydd Iau, 10 Rhagfyr 2015 am 9.30 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Meirick Davies, Richard Davies, Colin Hughes, Geraint Lloyd-Williams a/ac Gareth Sandilands.

HEFYD YN BRESENNOL

Y Cynghorydd Hugh Carson Irving, Y Cynghorydd Jason McLellan a/ac Y Cynghorydd Julian Thompson Hill.

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorwr(wyr) Peter Owen, Dewi Owens, Arwel Roberts a/ac David Simmons.

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Ni wnaeth unrhyw Aelod ddatgan cysylltiad personol na chysylltiad sy'n rhagfarnu ag unrhyw eitem a oedd i'w hystyried yn y cyfarfod.

3 MATERION BRYD FEL Y CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Ni chodwyd unrhyw eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion bryd yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol, 1972.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Archwilio Perfformiad a gynhaliwyd ddydd Iau 24 Gorffennaf 2015.

4. Canlyniadau Arholiadau dros dro - Cadarnhaodd y Cydlynnydd Archwilio, fod adroddiad gwybodaeth am gadw a datblygu Chweched Dosbarth Sir Ddinbych wedi'i ddosbarthu i Aelodau'r Pwyllgor, fel y cytunwyd yn y cyfarfod blaenorol.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cynghorydd M.LI. Davies, eglurodd y Cydlynnydd Archwilio fod y Swyddog Monitro wedi cadarnhau nad oedd y Rheoliadau perthnasol yn caniatáu i Aelodau'r Pwyllgor sy'n cadeirio'r cyfarfodydd yn absenoldeb Cadeirydd Pwyllgor, fod yn gymwys i gael taliad lwfans ar gyfer ymgymryd â dyletswyddau o'r fath.

Dywedodd y Cydlynnydd Archwilio wrth yr aelodau fod y Cynghorydd Arwel Roberts wedi cadeirio'r cyfarfod uchod yn absenoldeb y cadeirydd ac y dylai hyn fod wedi ei adlewyrchu yn y cofnodion.

PENDERFYNWYD – yn amodol ar y diwygiad uchod, derbyn a chymeradwyo'r cofnodion fel cofnod cywir.

5 GWERTHUSIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL AGGCC 2014/15

Roedd copi o adroddiad gan y Prif Reolwr: Cymorth Busnes, Gwasanaethau Cymorth Cymunedol, wedi ei ddsbarthu gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Cymunedau yr adroddiad ac eglurodd fod y gwerthusiad yn seiliedig ar amrywiaeth eang o dystiolaeth gan y Cyngor, rheoleiddwyr a defnyddwyr gwasanaeth. Ar y cyfan roedd gwerthusiad y Rheoleiddwr o Wasanaethau Gofal Cymdeithasol y Cyngor yn un cadarnhaol, gyda dim ond ychydig o feysydd ar gyfer gwelliant wedi'u nodi. Y prif feysydd y byddai Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC) yn cysylltu yn rheolaidd gyda'r Cyngor amdanynt yn ystod y flwyddyn bresennol gyda golwg ar sicrhau y byddent yn cael eu cryfhau neu eu symud ymlaen oedd:-

- Y newidiadau i seilwaith uwch reolwyr ar gyfer cyflwyno gofal cymdeithasol a'u heffaith ar blant ac oedolion;
- Diogelu Oedolion Diamddiffyn (PoVA) - gwella amseroldeb ac ymgysylltiad PoVA ac ymgymryd ag adolygiad o lefelau trothwy
- Monitro ansawdd yr holl ddarparwyr gofal cartref (gan gynnwys cael barn a phrofiadau defnyddwyr gwasanaeth o'r gwasanaethau); a
- Gwaith partneriaeth integredig gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC)

Amlinellodd Cyfarwyddwr Rhanbarthol Gogledd Cymru AGGCC i'r Pwyllgor y prif bwyntiau a amlygwyd yn adroddiad y Rheoleiddwr. Yn ogystal â'r meysydd a restrir uchod a oedd angen eu cryfhau dywedodd:-

- Mae astudiaeth genedlaethol gan Swyddfa Archwilio Cymru yn ddiweddar wedi dod i'r casgliad bod angen mwy o ddefnydd o Teleofal a thechnoleg gynorthwyol ar draws Cymru, felly byddai'r Rheoleiddwyr yn monitro'r sefyllfa ar draws y wlad;
- O ran yr angen i wella monitro ansawdd darparwyr gofal cartref, byddai angen i'r Cyngor roi sylw i adroddiad cenedlaethol sydd i'w gyhoeddi yng ngwanwyn 2016 wrth ddatblygu'r agwedd hon o'i waith;
- Roedd y cynnydd o 38% yn nifer y bobl sy'n cael taliadau uniongyrchol ar gyfer pobl ag anableddau dysgu neu anghenion iechyd meddwl yn gymeradwy;
- Roedd proffilio pobl â phroblemau iechyd meddwl yn faes ar gyfer gwella ar draws rhanbarth Gogledd Cymru. Roedd angen eglurder ynghylch nodi, asesu a chomisiynu gwasanaethau;
- Roedd gan Sir Ddinbych nifer eithriadol o uchel o bobl ag anableddau dysgu, yn aml ag anghenion cymhleth, o'r tu allan i'r sir yn byw o fewn ei ffiniau. Roeddent yn bennaf yn byw mewn llety a gynhelir gan ddarparwyr annibynnol, roedd nifer ohonynt wedi'u sefydlu yn dilyn cau hen Ysbyty Gogledd Cymru. Gan fod nifer o'r preswylwyr o'r tu allan i Sir Ddinbych, roedd risg nad oeddynt ar hyn o bryd yn hysbys naill ai i'r gwasanaethau iechyd neu ofal cymdeithasol, ond roedd yn debygol y daw amser pan fyddai angen iddynt gael mynediad i wasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol sylfaenol a chael eu diogelu gan wasanaethau diogelu'r

Cyngor. Felly roedd angen i'r Cyngor a'i bartneriaid asesu pwysau posibl ar eu gwasanaethau yn y dyfodol;

- Mae dull atal ac ymyrryd yn fuan y Cyngor trwy amrywiol dimau sy'n gweithio o fewn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd wedi arwain at ostyngiad sylweddol mewn atgyfeiriadau ac ail-atgyfeiriadau i'r Gwasanaeth. Serch hynny, roedd angen olrhain a monitro canlyniadau i blant a theuluoedd a gaiff eu cyfeirio at wasanaethau eraill;
- Gan fod y gofal seibiant anghyfrannol ar gyfer plant ag anabledau yn awr wedi dod i ben, byddai angen monitro a oedd rhai teuluoedd yn dewis peidio â derbyn gofal seibiant ar sail ariannol, a'r effaith ganlyniadol oedd yn ei gael ar y teulu cyfan; Hefyd byddai angen monitro mynediad a chanlyniadau i blant a theuluoedd nad oeddent ar hyn o bryd yn cyrraedd y trothwy i gael mynediad uniongyrchol i gymorth gan y Gwasanaethau Plant – byddai'r Fframwaith Canlyniadau Cenedlaethol newydd (sy'n cael ei dreialu ar hyn o bryd gan Sir Ddinbych) yn cynorthwyo gyda'r agwedd hon; Er bod gwelliannau o ran gwasanaethau a gynigir i Blant sy'n Derbyn Gofal roedd angen mwy o waith o ran sicrhau archwiliadau iechyd a deintyddol rheolaidd ar gyfer plant sy'n derbyn gofal ac mewn perthynas â chynllunio ymlaen a chanlyniadau i bobl ifanc sy'n gadael gofal;
- Roedd y cynllun peilot Fframwaith Canlyniadau Cenedlaethol yn y sir fel pe bai'n gweithio'n dda; ac
- Roedd y Rheoleiddiwr yn fodlon gydag arweinyddiaeth a llywodraethu gwasanaethau gofal cymdeithasol yn y sir - roedd o'r farn bod y broses herio gwasanaeth a chraffu ar y ddarpariaeth gwasanaeth yn gadarn.

Wrth ymateb i gwestiynau Aelodau, dywedodd swyddogion a Chyfarwyddwr Rhanbarthol AGGCC:-

- Nid oedd clystyrau mawr o ddarpariaeth gofal annibynnol ar gyfer pobl sydd ag anabledau dysgu anghenion dwys/cymhleth yn cyd-fynd ag ethos bwriedig cau'r hen sefydliadau iechyd meddwl;
- Byddai darpariaethau Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, pan fyddant yn dod i rym ym mis Ebrill 2016, yn cryfhau pwerau sy'n ymwneud â rhannu gwybodaeth;
- Roedd angen rhoi'r Gwasanaeth SPoA ar gyllid ariannol mwy diogel, roedd yn ddibynnol iawn ar arian grant ar hyn o bryd. Roedd angen hefyd tyfu'r gwasanaeth i gynnwys mwy o bartneriaid/budd-ddeiliaid, ar hyn o bryd iechyd, Gofal Cymdeithasol a'r sector gwirfoddol oedd yn cymryd rhan yn y gwasanaeth. Gallai Gwasanaeth yr Heddlu fod yn un partner posibl yn y dyfodol;
- Roedd y Cyngor yn cymryd ei gyfrifoldebau o ran diogelu plant ac oedolion o ddifrif. Un o amcanion ail-strwythuro presennol y Gwasanaethau Cymorth Cymunedol oedd cryfhau agweddau ar ddiogelu. Yn ogystal, roedd adolygiad cymheiriaid wedi ei wneud gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy a byddai mesurau a nodwyd fel rhan o ganfyddiadau'r adolygiad hwnnw yn cael eu hymgorffori yn y gwasanaeth, fel y byddai canfyddiadau Adolygiad Operation Jasmine LIC. Roedd Rheolwyr Arweiniol dynodedig hefyd wedi bod yn destun hyfforddiant meithrin hyder arbenigol a byddai swydd newydd Rheolwr Tîm Diogelu yn hanfodol wrth roi arweiniad proffesiynol ym maes diogelu;
- Dylai Rhan 6 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 helpu o ran sicrhau gwell canlyniadau addysgol a chynllunio ymlaen ar gyfer plant

sy'n derbyn gofal, fel y byddai'r newid polisi o gwmpas 'Pan Fydda i'n Barod'. Fodd bynnag, roedd gan Sir Ddinbych eisoes bolisi tebyg o ran penderfynu ar yr amser mwyaf priodol i berson ifanc adael gofal, a elwir yn 'Staying Put', byddai hyn angen rhywfaint o fireinio er mwyn sicrhau ei fod yn unol â'r ddeddfwriaeth newydd. Roedd nyrs plant sy'n derbyn gofal wedi ei benodi yn ystod 2014/15 ac roedd hyn wedi gwella perfformiad o ran sicrhau bod plant sy'n derbyn gofal wedi'u cofrestru gyda meddyg teulu a Deintydd;

- Sir Ddinbych oedd yr awdurdod lleol cyntaf yng Ngogledd Cymru i sefydlu Tîm SPoA. Mae'r tîm ar y cyd rhwng Iechyd, Gwasanaethau Cymdeithasol a'r sector gwirfoddol yn cael sgwrs 'Beth sy'n Bwysig' gydag unigolion a'u teuluoedd/gofalwyr er mwyn sefydlu'r math o gefnogaeth sydd ei hangen ac i'w cyfeirio at wasanaethau neu sefydliadau perthnasol eraill. Roedd gwerthusiad ffurfiol o'r Gwasanaeth SPoA wedi ei gynnal yn ddiweddar ac roedd wedi dod i'r casgliad ei fod yn wasanaeth da, gwerthfawr a oedd o fudd i breswylwyr. Roedd y gwasanaeth yn cydymffurfio â gofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 newydd. Roedd perthnasoedd gwaith da eisoes yn bodoli rhwng staff gofal cymdeithasol a nyrsys ardal ac roedd gwaith ar y gweill ar hyn o bryd gyda'r bwriad o feithrin perthynas debyg gyda staff a therapyddion trydydd sector. Byddai hyn yn helpu i nodi unrhyw fylchau gwasanaeth;

Cynhaliwyd trafodaeth ar werth 'galwadau gwirio' 15 munud i ddefnyddwyr gwasanaeth yn eu cartrefi eu hunain. Pwysleisiwyd nad oedd disgwyl i'r rhai sy'n gwneud y galwadau hyn weinyddu gofal. Fodd bynnag, wrth gomisiynu pecynnau gofal roedd rhaid i'r Cyngor roi sylw i farn defnyddwyr gwasanaeth unigol ar y math o ofal y maent ei angen. Byddai'r astudiaeth genedlaethol o ofal cartref a oedd ar y gweill yn edrych ar bob agwedd ar ofal cartref e.e. hyd y galwadau, amser teithio rhwng galwadau, parhad gofal/gofalwyr ac ati. Wrth benderfynu ar y contractau gofal cartref yn y dyfodol a monitro'r contractau hynny byddai angen i'r Cyngor roi sylw i ganfyddiadau'r astudiaeth genedlaethol.

Dywedwyd wrth y Pwyllgor fod y Pwyllgor Archwilio Partneriaethau eisoes wedi rhoi adroddiad yn edrych ar faterion Diogelu Oedolion Diamddiffyn ac adroddiad ar 'Annibyniaeth Pobl Hŷn' yn ei raglen gwaith i'r dyfodol ar gyfer mis Chwefror 2016. Felly:

PENDERFYNWYD - yn amodol ar y sylwadau uchod, a'r ffaith fod y Pwyllgor Archwilio Partneriaethau eisoes wedi trefnu bod adroddiadau ar agweddau ar y meysydd a nodwyd ar gyfer gwella ar ei raglen gwaith i'r dyfodol, derbyn Gwerthusiad ac Adolygiad Blynyddol AGGCC o Wasanaethau Cymdeithasol Sir Ddinbych ar gyfer 2014/15 a Chynllun Gweithredu cysylltiedig y Cyngor.

6 CYNLLUN CORFFORAETHOL – CHWARTER 2 2015/16

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol dros Gyllid, y Cynllun Corfforaethol a Pherfformiad adroddiad chwarter 2 2015/16 (a ddosbarthwyd yn flaenorol) ar berfformiad y Cyngor wrth gyflawni ei Gynllun Corfforaethol:-

- dywedodd fod y dangosyddion a oedd yn dibynnu ar naill ai'r preswylwyr neu arolygon busnes, yn hanesyddol o ran natur ac y byddent yn cael eu diweddarau yn y chwarter nesaf gyda'r data diweddaraf.
- tynnodd sylw at y meysydd perfformiad allweddol a restrir yn yr adroddiad a dywedodd fod y Cyngor yn bwriadu dileu dangosydd perfformiad (DP) QSCC013ai - 'canran yr achosion agored ar y gofrestr amddiffyn plant sydd â gweithiwr cymdeithasol wedi ei ddyrannu iddynt' gan nad oedd bellach yn ddangosydd statudol ac roedd swyddogion wedi cytuno nad oedd yn DP ystyrion ar gyfer mesur canlyniadau bwriedig. Roeddent yn teimlo y gallai'r canlyniadau bwriedig gael eu rheoli a'u cyflawni mewn ffyrdd gweithredol eraill yn well;
- er bod lefelau absenoldeb salwch corfforaethol yn parhau i wella, roedd y maes hwn yn parhau i fod yn flaenoriaeth ar gyfer gwella;
- roedd y gostyngiad yn nifer y staff a oedd wedi derbyn arfarniad perfformiad o leiaf yn rhannol i'w briodoli i'r system feddalwedd cofnodi i-Trent. Roedd yr Aelod Arweiniol a'r swyddogion yn monitro'r agwedd hon yn ofalus;
- roedd anallu'r Cyngor i ddarparu gwybodaeth ar gyfer allyriadau carbon ar hyn o bryd o ganlyniad i fater sy'n ymwneud â system bilio ei ddarparwr ynni. Nid oedd y broblem yn unigryw i Sir Ddinbych, roedd nifer fawr o awdurdodau lleol wedi'u heffeithio ac roedd y cwmni yn gweithio ar atebion i ddatrys y broblem. Fodd bynnag, roedd y Cyngor yn newid ei ddarparwr ynni o fis Ebrill 2016 a gallai'r darparwr newydd ddarparu'r holl wybodaeth angenrheidiol maes o law;
- nid oedd yr un o Brosiectau Corfforaethol y Cyngor yn cofrestru statws 'coch'.

Mewn ymateb i gwestiynau'r aelodau cadarnhaodd yr Aelod Arweiniol a'r swyddogion:-

- roedd y penderfyniad i newid darparwr ynni o fis Ebrill 2016 wedi ei wneud ar sail fasnachol;
- gallai taflu sbwriel a baw cŵn gael eu mesur ar gyfer dibenion perfformiad o fewn parthau 30 milltir yr awr (mya) yn unig. Fodd bynnag, roedd dulliau o olrhain gweithgarwch o'r fath y tu allan i ardaloedd 30mya;
- roedd swyddogion o bob adran y Cyngor bellach yn gyfarwydd ac yn hyderus wrth ddefnyddio'r system Verto at y diben o gofnodi gwybodaeth sy'n gysylltiedig â pherfformiad a phrosiect;
- roeddent yn hyderus fod y nifer gwirioneddol o arfarniadau perfformiad a gynhaliwyd ar draws y Cyngor yn debygol o fod yn yr ystod wyth deg y cant uchel. Gyda'r bwriad o gael asesiad cywir o berfformiad y Cyngor yn y maes hwn roedd y Prif Weithredwr wedi gofyn i bob Pennaeth Gwasanaeth wirio eu bod wedi mewnbynnu'r holl wybodaeth ofynnol i mewn i'r system i-Trent. Roedd hefyd wedi gofyn i Bennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democraidaidd adolygu'r system er mwyn pennu achos y broblem adrodd;
- Roedd y Gweithgor Trechu Tlodi wedi dechrau ei astudiaeth. Roedd yn Grŵp uchelgeisiol ac yn fuan byddai ganddo nifer o Ddangosyddion Perfformiad y gellid craffu arnynt;
- nid oedd gan archwilio unrhyw bwerau i orfodi darparwr ynni'r Cyngor i fynychu cyfarfod i drafod ei anallu i ddarparu gwybodaeth am allyriadau carbon. Gallai fodd bynnag, pe bai'n dymuno, eu gwahodd i fod yn bresennol.

Dywedodd y Cydlynnydd Archwilio y byddai'n gwirio a oedd is-ddeddfau arfaethedig sy'n ymwneud â gwahardd cŵn o gaeau ysgol a meysydd chwarae eraill wedi eu mabwysiadu erioed. Atgoffwyd Aelodau a swyddogion, os oeddent yn meddwl bod unrhyw un o'r meysydd a restrir yn y Cynllun Corfforaethol yn haeddu archwilio manwl, dylent lenwi 'ffurflen cynnig archwilio' a'i chyflwyno i'r Cydlynnydd Archwilio i'w hystyried gan y Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio. Gwnaeth y Pwyllgor:-

BENDERFYNU - yn amodol ar y sylwadau uchod, derbyn yr adroddiad ar berfformiad y Cyngor wrth gyflawni ei Gynllun Corfforaethol mewn ymgais i wella canlyniadau i breswylwyr.

7 COFRESTR RISG CORFFORAETHOL

Roedd copi o adroddiad gan y Rheolwr Tîm Cynllunio Strategol a oedd yn nodi'r adolygiad ffurfiol o fis Hydref, 2015 o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol, wedi'i ddsbarthu gyda'r rhaglen.

Roedd fersiwn wedi'i diweddarau'n ffurfiol o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol wedi'i gytuno yn sesiwn Briffio'r Cabinet ym mis Hydref, a'i gyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar 18 Tachwedd. Roedd yr adroddiad presennol yn rhoi cyfle i'r Pwyllgor Archwilio Perfformiad roi sylwadau ar yr adolygiad ffurfiol.

Wrth gyflwyno'r adroddiad gwnaeth yr Aelod Arweiniol dros Gyllid, y Cynllun Corfforaethol a Pherfformiad gyfeirio'n benodol at y diwygiadau a ganlyn i'r Gofrestr Risg Gorfforaethol:-

- DCC007 - y risg bod gwybodaeth hanfodol neu gyfrinachol yn cael ei cholli neu ei datgelu: oherwydd cyflwyno nifer o gamau gweithredu lleihau risg, cyflwyno'r polisi diogelwch gwybodaeth a'r pecyn e-ddysgu, teimlwyd bellach y gallai'r risg hwn gael ei reoli ar lefel gwasanaeth. Felly, byddai'n cael ei dileu o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol;
- DCC013 – roedd y geiriad ar gyfer y risg hon wedi ei newid i 'y risg o rwymedigaethau sylweddol yn deillio o fodolau cyflwyno allanol' i gwmpasu'r amrywiaeth o fodolau darparu gwasanaeth sydd naill ai ar waith neu sy'n cael eu harchwilio. Hyd nes bydd y Fframwaith ar gyfer Trefniadau Llywodraethu wedi ei weithredu'n llawn ac yn rhan annatod byddai'r sgôr risg weddilliol yn aros yr un fath;
- DCC021 – roedd y sgôr risg weddilliol ar gyfer 'y risg na fydd partneriaethau a rhyngwynebau effeithiol rhwng Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) a Chyngor Sir Ddinbych (CSDd) yn datblygu, gan arwain at gamaliniad sylweddol rhwng cyfeiriad strategol a gweithredol BIPBC a CSDd' wedi ei chynyddu i adlewyrchu'r pryderon difrifol oedd gan y Cyngor ar gyfer y maes penodol hwn, er gwaethaf y ffaith fod nifer o fesurau rheoli wedi eu rhoi ar waith;
- Roedd risg newydd wedi ei chofnodi ar y gofrestr - DCC030 'y risg nad yw'r gallu a'r sgiliau priodol i gynnal gwasanaethau a pherfformiad corfforaethol ar gael'. Roedd y risg hon yn gysylltiedig â gwaith cynllunio ar gyfer olyniaeth a oedd yn mynd rhagddo ar hyn o bryd. Roedd rhai mesurau rheoli eisoes ar waith ac roedd eraill yn cael eu cynllunio gyda golwg ar reoli'r risg hon; ac
- Roedd yna hefyd risg arall sy'n dod i'r amlwg, roedd hyn yn ymwneud â threfniadau Diogelu Oedolion Diamddiffyn a godwyd gan AGGCC. Roedd gwaith

cwmpasu ar y gweill ar hyn o bryd ar y risg hon ac felly byddai gwybodaeth fanylach amdani a'r mesurau i'w rheoli yn ymddangos yn fersiwn nesaf y Gofrestr Risg Gorfforaethol.

Mewn ymateb i gwestiynau'r Aelodau gwnaeth yr Aelod Arweiniol a'r swyddogion:-

- Nodi, o ran risg DCC016 'y risg bod effaith diwygiadau lles yn fwy sylweddol na'r hyn a ragwelwyd gan y cyngor' ac yn enwedig y risg sy'n gysylltiedig â chau'r Uned Hawliau Lles a throsglwyddo ei waith i'r darparwr allanol, roedd y Grŵp Tasg a Gorffen Torri'r Brethyn wedi adolygu'r toriad hwn yn ddiweddar a daeth i'r casgliad bod y gwasanaeth newydd a ddarperir gan y Ganolfan Cyngor ar Bopeth (CAB) yn gweithio'n dda ac yn cyflawni yn ôl y disgwyl. Rhoddwyd sicrwydd hefyd gan y Cydlynnydd Archwilio y byddai'r Grŵp Tasg a Gorffen yn parhau i fonitro'r sefyllfa a'i fod i fod i edrych ar y ddarpariaeth gwasanaeth yn erbyn y cytundeb lefel gwasanaeth (CLG) unwaith eto yn ystod haf 2016.
- Gofyn gan fod rhai aelodau wedi mynegi pryderon yn y cyfarfod mewn perthynas â gallu'r CAB i ddarparu'r gwasanaeth cyngor lles ar hyn o bryd oherwydd pwysau, byddai'n ddefnyddiol pe gallai'r aelodau hynny fanylu ar eu pryderon i uwch swyddogion yn y Cyngor er mwyn eu galluogi i ymchwilio, oherwydd nad oedd y Grŵp Tasg a Gorffen wedi canfod unrhyw dystiolaeth o unrhyw effaith andwyol ar breswylwyr yn dilyn trosglwyddo'r gwasanaeth i ddarparwr allanol;
- Egluro fod y cyllid ychwanegol a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Lywodraeth Cymru (LIC) i Fyrddau Iechyd yng Nghymru yn benodol ar gyfer y Gronfa Gofal Canolraddol. Ar draws Cymru byddai £30m ychwanegol, i lenwi'r gronfa hyd at £50m, yn cael ei sianelu drwy'r Byrddau Partneriaeth Iechyd a Gofal Cymdeithasol rhanbarthol o fis Ebrill 2016 at y diben o ddarparu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol integredig. Roedd Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol pob awdurdod lleol yn gwasanaethu ar Fwrdd Partneriaeth Iechyd a Gofal Cymdeithasol eu hardal; a
- Rhoi eglurhad manwl o ddyfarniad y Goruchaf Lys ar Drefniadau Diogelu rhag Colli Rhyddid (DoLS) a'i oblygiadau ar gyfer y Cyngor.

Gwnaeth y Pwyllgor:-

BENDERFYNU - yn amodol ar y sylwadau uchod nodi'r newidiadau a wnaed i'r Gofrestr Risg Gorfforaethol, y rhesymau dros y newidiadau, a derbyn y Gofrestr ddiwygiedig.

8 GWASANAETHAU LLYFRGELL

Roedd copi o adroddiad ar y cyd gan y Prif Lyfrgellydd a'r Partner Busnes Gwasanaethau Cwsmeriaid, a oedd yn amlinellu perfformiad y Gwasanaeth Llyfrgell yn erbyn Fframwaith Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Llywodraeth Cymru 2014-17, ac yn gofyn i'r Pwyllgor ystyried hyn yng nghyd-destun Fframwaith Darparu Gwasanaethau Cwsmeriaid Wyneb yn Wyneb newydd Sir Ddinbych, wedi ei ddsbarthu gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Roedd manylion am ddyletswyddau statudol Awdurdodau Llyfrgelloedd yng Nghymru wedi eu hamlinellu yn yr adroddiad, a chyfeiriwyd yn arbennig at ofynion

Deddf Llyfrgelloedd Cyhoeddus ac Amgueddfeydd 1964. Roedd Fframweithiau Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru yn galluogi Adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd Llywodraeth Cymru, CyMAL yn flaenorol, i fesur ac asesu sut oedd Awdurdodau yn cyflawni eu dyletswyddau statudol. Roedd y Pumed Fframwaith wedi ei lansio ar 1 Mai, 2014.

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol Cwsmeriaid a Chymunedau yr adroddiad ar Asesiad LIC o berfformiad y Gwasanaeth Llyfrgell ar gyfer 2014/15, a oedd hefyd yn rhoi gwybod i aelodau am y gwaith a wnaed ac a gynlluniwyd gyda'r bwriad o ddatblygu llyfrgelloedd yn ganolfannau cymunedol. Rhoddodd y Prif Lyfrgellydd fanylion am gynnwys yr adroddiad mewn perthynas â pherfformiad y Gwasanaeth Llyfrgell yn erbyn safonau LIC, tra gwnaeth y Partner Busnes Gwasanaethau Cwsmeriaid egluro'r gwaith mewn perthynas â datblygu llyfrgelloedd yn ganolfannau cymunedol a'r Fframwaith sy'n gysylltiedig â'r gwaith hwnnw.

Dywedwyd wrth yr Aelodau:-

- Roedd 17 allan o'r 18 Hawl Craidd yn Fframweithiau Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru wedi eu bodloni, roedd yr unig un heb ei gyflawni yn ymwneud ag argaeledd Strategaeth a Gweledigaeth y Gwasanaeth. Nid oedd hyn wedi ei fodloni oherwydd bod y Gwasanaeth, fel rhan o'r broses Rhyddid a Hyblygrwydd wedi bod yn ailstrwythuro. Byddai'r hawl craidd terfynol hwn yn cael ei fodloni erbyn mis Mawrth 2016 gan y byddai'r weledigaeth ar gael yn ddwyieithog ar-lein ac wedi ei hargraffu erbyn hynny;
- O ran y Dangosyddion Ansawdd sydd wedi'u cynnwys yn y Fframwaith Safonau, fel a restrir yn yr adroddiad, roedd y Cyngor dim ond yn rhannol wedi bodloni'r Dangosyddion Ansawdd sy'n ymwneud â mynediad at ddeunyddiau darllen cyfredol ac ni fyddai'n ei fodloni yn y flwyddyn gyfredol chwaith. Nid oedd y Cyngor yn poeni'n ormodol am hyn gan fod benthyciadau llyfrau ar draws y sir yn uchel, sydd yn ei hun yn arwydd bod y Gwasanaeth yn prynu'r hyn y mae darllenwyr eisiau ei ddarllen;
- Roedd y Dangosydd Ansawdd sy'n ymwneud â gwariant priodol ar ddeunyddiau darllen hefyd dim ond wedi ei fodloni'n rhannol - roedd hyn oherwydd bod y Sir yn cymryd y dull o roi blaenoriaeth i brynu llyfrau ar gyfer plant. Roedd y Cyngor yn gwario yn uwch na tharged LIC ar lyfrau plant gyda'r bwriad o wella sgiliau darllen a llythrennedd sylfaenol, ac roedd yn dilyn y dull gweithredu hwn yn ystod y flwyddyn gyfredol. Roedd swyddogion wedi cwrdd â Dirprwy Weinidog Llywodraeth Cymru dros Ddiwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth i bwysleisio'r ymagwedd hon;
- Dangosydd Ansawdd arall a oedd wedi ei fodloni'n rhannol yn unig oedd yr un yn ymwneud â lefelau staffio a chymwysterau - byddai hyn yn cael sylw eto yng ngoleuni'r ailstrwythuro staffio i weld beth y gellid ei fodloni mewn perthynas â'r Dangosydd Ansawdd; a
- Dylai'r Fframwaith newydd helpu'r Cyngor i gyflawni dangosyddion ansawdd sy'n ymwneud â thudalennau gwe a nifer cwsmeriaid sy'n manteisio ar wasanaethau TGCh.

Mewn ymateb i gwestiynau'r Aelodau gwnaeth yr Aelod Arweiniol a'r swyddogion ddweud:-

- Y gronfa ar gyfer prynu deunyddiau darllen ar gyfer 2014/15 oedd £160K;
- Roedd Fframwaith newydd yr Adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd braidd yn rhagnodol ac yn canolbwyntio gormod ar fewnbwn yn hytrach nag ar allbynnau, canlyniadau a manteision i ddinasyddion, sef yr hyn yr oedd Gwasanaeth Llyfrgell Sir Ddinbych yn awyddus i ganolbwyntio arno;
- Cynhaliwyd cyfarfodydd gyda Dirprwy Weinidog LIC dros Ddiwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth a Cyfarwyddwr yr Adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd o ran natur ragnodol y Safonau Fframwaith, ac roedd y ddau wedi nodi eu cefnogaeth lawn i Sir Ddinbych am ei ymagwedd at ehangu'r ystod o wasanaethau a gynigir o fewn llyfrgelloedd a'u troi'n ganolfannau cymunedol;
- Ni allai LIC atal cyllid i'r gwasanaeth llyfrgell ar y sail nad oedd yn bodloni pob dangosydd gofynnol, pe gallai'r Gwasanaeth brofi ei fod yn darparu gwasanaethau y mae preswylwyr eu heisiau ac yn eu gwerthfawrogi;
- Roeddent yn hyderus y byddai Wi-fi ar gael ym mhob un o lyfrgelloedd y sir erbyn diwedd mis Mawrth 2016. Roedd swyddogion wedi gofyn hefyd bod y Gwasanaeth yn cael ei gynnwys fel rhan o gynllun peilot Wi-fi Nova;
- Roedd swyddogion o'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd yn cyfarfod yn rheolaidd gyda staff y Gwasanaeth Addysg, byddent hefyd yn y dyfodol agos yn cyfarfod â staff y Gwasanaeth Ieuenctid, gyda'r bwriad o gefnogi mentrau ôl-16 a rhai nad ydynt mewn Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant (NEET);
- O dan y Fframwaith Gwasanaeth i Gwsmeriaid 'Wyneb yn Wyneb' roedd y Cyngor yn anelu at gynnig darpariaeth gwasanaeth cyson i'w holl gwsmeriaid, trwy eu dull darparu gwasanaeth a ffeirir e.e. wyneb yn wyneb, dros y ffôn, electronig, hunanwasanaeth;
- Byddai'r ail-strwythur staffio, recriwtio staff eraill wedi'u cyfuno â rhaglen hyfforddi â ffocws yn sicrhau bod yr holl staff yn meddu ar y sgiliau angenrheidiol i ddarparu pob gwasanaeth sydd ar gael yn y 'canolfannau';
- Roedd staff yn cerdded o gwmpas yn rheolaidd i sicrhau nad yw cwsmeriaid yn aros yn hir am gymorth;
- Yn dilyn gwaith adnewyddu diweddar yn Llyfrgell y Rhyl, roedd bellach desg Heddlu yn y Llyfrgell ac roedd dau aelod o staff Refeniw a Budd-daliadau wedi eu lleoli yno yn gweithio mewn partneriaeth â'r Ganolfan Waith yn cynorthwyo pobl i wneud cais am y Credyd Cynhwysol newydd ar-lein. Roedd y CAB hefyd yn cynnal cymorthfeydd cyfnodol yn y Llyfrgell;
- Yn Rhuddlan roedd gwaith ar y gweill gyda'r Cyngor Tref gyda golwg ar ailadrodd model tebyg i'r un yn y Rhyl, ond gyda mwy o bwyslais ar ganolbwynt cymunedol h.y. caniatáu grwpiau lleol i gyfarfod yn adeilad y llyfrgell;
- Yn Ninbych roedd trafodaethau ar y gweill gyda swyddogion Cymunedau yn Gyntaf gyda'r bwriad eu bod yn defnyddio adeilad y Llyfrgell, byddai hyn yn galluogi'r Cyngor i wneud cais am grantiau penodol sydd ar gael i sefydliadau Cymunedau yn Gyntaf ar gyfer addasu'r adeilad. Er gwaethaf y ffaith fod adeilad y Llyfrgell ei hun y tu allan i'r ardal Cymunedau yn Gyntaf yn y dref, roedd y sefydliad o'r farn mai hwn oedd yr adeilad mwyaf priodol yn yr ardal i ddarparu eu gwasanaethau;
- At ddiben diogelu'r gwasanaeth ar gyfer y dyfodol roedd pob lleoliad yn cael ei asesu ar sail ei allu a'i ddefnydd posibl er mwyn gwneud y gorau o'u defnyddio.

Llongyfarchodd yr Aelodau y Gwasanaeth ar ei berfformiad ac ar ei weledigaeth ar gyfer y dyfodol, a oedd yn galonogol yn enwedig ar adeg pan mae nifer o awdurdodau lleol yn trafod cau nifer o'u llyfrgelloedd.

PENDERFYNWYD - yn amodol ar y sylwadau uchod, derbyn Asesiad Llywodraeth Cymru o berfformiad y Gwasanaeth Llyfrgell 2014/15, cefnogi ymateb ac ymagwedd Sir Ddinbych i gyflwyno'r gwasanaethau yn enwedig yng nghyd-destun y Fframwaith Darparu Gwasanaethau Cwsmeriaid newydd, a chymeradwyo dull y Cyngor sy'n canolbwyntio ar y cwsmer i ddarparu gwasanaethau i'r gymuned.

9 RHAGLEN WAITH ARCHWILIO

Roedd copi o adroddiad gan y Cydlynnydd Archwilio, a oedd yn gofyn i'r Pwyllgor adolygu a chytuno ar ei Raglen Gwaith i'r Dyfodol ac yn rhoi diweddariad ar faterion perthnasol, wedi ei ddsbarthu gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Roedd copi o 'ffurflen ar gyfer cynigion Aelodau' wedi ei chynnwys yn Atodiad 2. Roedd Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet wedi'i chynnwys yn Atodiad 3 ac roedd tabl yn rhoi crynodeb o benderfyniadau diweddar y Pwyllgor a'r cynnydd a wnaed o ran eu gweithrediad wedi ei gynnwys yn Atodiad 4.

Rhoddodd y Pwyllgor ystyriaeth i ddrafft o'i Raglen Gwaith i'r Dyfodol ar gyfer cyfarfodydd y dyfodol, Atodiad 1, a chytunwyd ar y newidiadau a'r ychwanegiadau canlynol:-

28 Ionawr, 2016: ar gais y Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio, yn dilyn eu cyfarfod a gynhaliwyd ar 15 Hydref, 2015, cytunodd y Pwyllgor i gynnwys eitem fusnes yn y rhaglen gwaith i'r dyfodol ar y Polisi Cludiant Ysgolion Cynradd.

Cytunodd y Pwyllgor fod yr Aelodau Arweiniol, Cyngorwyr E.W. Williams a H.C. Irving yn cael eu gwahodd i fynychu'r cyfarfod.

14 Gorffennaf, 2016: yn dilyn derbyn cais gan y Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio, a gynhyrchwyd gan eu cyfarfod a gynhaliwyd ar 3 Rhagfyr, 2015, cytunodd yr Aelodau fod eitem fusnes yn cael ei chynnwys yn y rhaglen gwaith i'r dyfodol gyda golwg ar fonitro'r Strategaeth Tai Lleol, gan gyfeirio'n arbennig at Thema 2 oedd yn cynnwys Tai Fforddiadwy.

Roedd cynrychiolydd y Pwyllgor ar y Grŵp Cydraddoldeb Corfforaethol, y Cyngorydd C. Hughes, wedi gofyn yn ddiweddar bod Aelod newydd yn cael ei benodi fel cynrychiolydd y Pwyllgor. Roedd y Cyngorydd Hughes wedi dweud ei fod yn barod i fod yn ddirprwy gynrychiolydd y Pwyllgor ar y Grŵp Cydraddoldeb Corfforaethol. Roedd copi o gylich gorchwyl y Grŵp wedi ei gynnwys fel Atodiad 5.

Gan nad oedd y Pwyllgor yn gallu enwebu cynrychiolydd cytunodd y Cyngorydd Hughes i barhau yn y swydd, gyda'r Cyngorydd G.Lloyd-Williams fel dirprwy, hyd nes oedd rhagor o Aelodau'r Pwyllgor yn bresennol a bod y Pwyllgor mewn sefyllfa well i enwebu cynrychiolydd newydd.

PENDERFYNWYD - yn amodol ar y newidiadau a chytundebau uchod, cymeradwyo'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol fel y nodir yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

10 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR Y PWYLLGOR

Hysbyswyd y Pwyllgor gan y Cynghorydd M.LI. Davies ei fod wedi mynychu'r cyfarfod Herio Gwasanaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd, a gynhaliwyd ar 25 Tachwedd, 2015. Dywedodd y Cynghorydd Davies fod cynrychiolydd o Gyfoeth Cenedlaethol Cymru yn bresennol yn y cyfarfod. Aeth ymlaen i roi crynodeb byr o'r eitemau busnes canlynol a oedd wedi eu hystyried yn y cyfarfod:-

- Taliadau cynllunio
- Adeiladau peryglus
- Teledu Cylch Caeedig (TCC)
- Materion Parth Cyhoeddus

Dywedodd y Cydlynnydd Archwilio wrth Aelodau y byddai'r Pwyllgor Archwilio Partneriaethau yn ystyried eitem fusnes sy'n ymwneud â TCC yn ei gyfarfod ym mis Ionawr, 2016.

PENDERFYNWYD - y dylid derbyn a chofnodi'r adroddiad.

Daeth y Cyfarfod i ben am 12.55pm.